

ἐσεῖς ἂν εἶναι τῆς ὁμορφιάς τῶν ἔργων ποῦ χα-
χτήρισε ὁ Ἑγελος, μιλώντας γιὰ τὴ φιλοσοφικὴ
ποίησι τοῦ Σίλλερ· μὰ ξέρω πὼς εἶναι τῆς ἴδιας
φυλῆς, κι ἂς εἶναι τῆς σειρᾶς ἀπὸ τοῦ «Στίχους σὲ
γνωστὸ ἦχο», βγάλμένους μέσ' ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ ποιη-
τῆ κι ἀπὸ τὴν καρδιά του, ὅσο κι ἂ δὲν τὸ ὑποψιά-
ζεται ὁ ἀπρόσεχτος.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΞΩΦΡΕΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

L' amour est la joie
la joie est l' amour.....
SHUMANN

..Καὶ γύρω ἡ πλάστρα ἢ Ἀνοιξη, νιὸς πλάθει κόσμους·
[γύρω

κάτι σὰ χᾶδι ἀπλώθηκε καὶ κάτι σάμπως μῦρο...
Κ' οἱ κάμποι μάγια ντύθηκαν. Κι ὀλούθενες ὁμάδι
οἱ Πόθοι φτερουγίζουνε...
Κ' ἡ Δήμητρα τὸ πλουμιστὸ ἀπλώνει τῆς μαγνάδι
ἀπὰ στῆς Γῆς τ' ἀπέραντο κρεβάτι τῶν ὀργίων...
Γύρ' ἀγκαλιὲς παντοῦ θωρεῖς, οὔθε τὸ μάτι πέφτει...
Κι ἀγάπες καθρεφτίζονται στῆς λίμνης τὸν καθρέφτη
παθητικές, ξαδιάντροπες....

Καὶ φλογοκαίγεται ἡ Γῆς, σὰ πυρωμένα τὰ φιλιὰ
ποῦ ἀπὸ τὸ Γῆλιο ἔχει πάρει...
Κι ὀλόθαμπο εἶναι τὸ Φεγγάρι
σάμπως ὄνειροφαντασιά.....

Γύρα κισσοὶ κι ἀγρόμπελες λάγνα σφιχταγκαλιάζουν
κορμιὰ πλατάνων γέρικα. Καὶ λιώνει στὸ λιοπύρι
τῶν μπουμπουκιῶν ἡ παρθενιά....

Κ' οἱ Ἀγάπες μὲ τοὺς Ἑρωτες μέσ' τὶς βραγιὲς γιορ-
[τάζουν

ξέφαντο πανηγύρι.

Καὶ πέρα — τὰ βοσκόπουλα πετώντας τὴ φλογέρα
θωρᾶνε τοὺς καὶ στέκουν
μὲ λαγγεμένο τὸ κορμί...
Καὶ γύρα τοὺς, τρικυμιστοὺς χορούς, Νεραῖδες πλέκουν..

Καὶ στένουν χαρωπὴ γιορτὴ, οἱ Φαῦνοι κ' οἱ Σατύροι
-στῆς Ἀνοιξης τὸν ἐρχομό, στὸ διάβα τοῦ Χειμῶνα-
Καὶ φλάμπουρα καὶ φλάμπουρα, στὸ λάγνο πανηγύρι,
ἡ Παπαρούνα ἡ ἄλικη, κ' ἡ τροφαντὴ Ἀνεμώνα....

..Κι ἀκαρτεράν οἱ ὁμορφονιοὶ τὶς κόρες γιὰ ξεφάντωμα
στοὺς λόγγους καὶ σὰ δάσα....

Καὶ τὰ κρεβάτια ἀκαρτεράν τὰ πλαστοουργὰ γιορτάσα
στρωμένα μὲ ροδόφυλλα....

ΤΑΚΗΣ ΜΠΑΡΛΑΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΤΙΚΟ ΣΤΕΦΑΝΙ

Μαραμένε τὸ στεφάνι ποῦ πλέξαμε μαζί. Μα-
ραμένο, μὰ ἡ κρυφὴ μοσκοβολιὰ τῶν τριανταφυλ-
λιῶν ποῦ κόψαμε μπουμπούκια, ζωντανεῖ ἀκόμα
καὶ φτάνει ὡς ἐμᾶς σὰ θύμηση δειλὴ, ἔταν ἀγέρας
ἀνεμίζει τὸ στεφάνι, κρεμασμένο σὰ σίδερα τοῦ
μπαλκονιοῦ.

Θυμάσαι; Εἴσουν καθισμένος τὸ δειλινὸ ἐκεῖνο
τῆς παραμονῆς τοῦ Μάη, σὲ μιὰ κόκκινη πολυθρό-
να μὲς τῇ μεγάλῃ κάμαρα τῇ ροδοπάλινῃ ποῦ ἄ-
νοιγαν τὰ πλατεῖα τῆς παράθουρα στὸ μεγάλο κῆπο
τοῦ ἐξοχικοῦ μου σπιτιοῦ.

Εἴχες ἀκκουμπισμένο τὸ καστανὸ κεφάλι στῆς
πολυθρόνας τῇ ράχῃ καὶ δὲ μιλοῦσες.

Πόσο βαρεῖα τὰ βλέφαρά σου εἴτανε.

Βαρεῖα κι ὀλόχλωμα σὰν τ' αὐγινά, σὰν τὰ λευ-
κὰ ροδόφυλλα ποῦ κλειοῦνε ἀκόμα μέσα τοὺς ὄνει-
ράτων καημούς.

Καὶ τὰ χέρια σου, τὰ κάτασπρα κι ἀχνότατα
χέρια σου, ξαπλωμένα ἔμεναν ἀπάνω στὸ πορφυρὸ
βελοῦδο τῶν χειρῶν τῆς πολυθρόνας. Καὶ σὲ κοίτα-
ζα καὶ μὲ κοίταζες κ' εἴταν ἀγέρως γύρω μας βα-
ρὺς καὶ μοσκοβολισμένος εἴτανε ἀπὸ τοῦ περβολιοῦ
τὴν πλατεῖαν ἀνάσα.

Πόσο χλωμὰ ποῦ εἴτανε τὰ χέρια σου καὶ τὰ
μακριὰ τοὺς δάχτυλα στάζανε μόλις σὲ νύχια ἄ-
παλορόδινα. Ὅλο τοὺς τὸ αἷμα σὰ νὰ τὸ ρούφηξε
φαίνονταν τ' ὠραῖο βελούδο τὸ πορφυρὸ ποῦ δέχτη-
κε τὸ χᾶδι τοὺς, τ' ὠραῖο βελούδο τ' ἀπαλὸ ποῦ ἔ-
γινε ἓνα μαζί! τοὺς στὴ γλύκα τ' ἀναγκαλιασμοῦ.

Κ' ἔτσι καθὼς σὲ κοίταζα τὸ δειλινὸ ἐκεῖνο τ'
ἀμίλητο καὶ συλλογισμένο, μ' ἔκανε καὶ πονοῦσα ἡ
χλωμάδα τῶν ξαπλωμένων σου χειρῶν, καὶ ζηλιάρα
ἤθελα νὰ σοῦ φωνάξω νὰ τὰ κρύψης γιατί ἐνοιωθα
νὰ βαραινῇ ἀπάνου τοὺς ἡ θύμηση τῷ χαϊδιῶνε τοῦ
βελοῦδου, σὰν πορφυρὸ ἡλιοδασίλεμα, σὰ μόσκος ποῦ
ναρκώνει.

Καὶ σηκώθηκα γιατί ἡ ἀνάσα μου εἴτανε βαρεῖα
κ' εἴταν σατισμένος ὁ νοῦς μου.

Καὶ οἶμωσα τῇ γυαλένια πόρτῃ ποῦ βγαίνει στὸ
μεγάλο περδόλι, καὶ στάθηκα βουδὴ μ' ἀκκουμπι-
σμένο τὸ μέτωπο πάνου στὸ τζάμι τὸ ψυχρὸ.

Κ' ἤρθες ἀργὰ κι ἀθόρυβα καὶ πονετικὰ κοντά
μου. Καὶ μαζί κατεθήκαμε τῇ σκάλα τὴν πλατεῖα
καὶ περπατήσαμε μαζί στὸν ἀνθισμένο κῆπο.

Εἴμασταν ζωντανοί, εἴμασταν φαντάσματα, ὄνει-
ρευόμασταν, δὲν ξέρω. Σὰ μιὰ ἀνοιξιάτικη πνοὴ διά-
βαινε ἡ Νιότη μου μὲ τ' ἀνάλαφρο φτερὸ τῆς Ἀ-

γάπης, γλιστρώντας απάνου στα λουλουδισμένα δρομάκια του περβολιού.

Ξάφνου στάθηκες· και τίναξες τη νάρκη απάνω-θέ σου κι απ' τὰ βαρεία τὰ βλέφαρα κι απ' τὰ χλωμά σου χέρια, και μούπες τὸ στεφάνι μας νὰ πλέξουμε. Μὲς τὸ μεγάλο περβόλι φούντωναν τὰ δέντρα κ' ἓνα κυπαρίσσι σήκωνε κοντά σου τὸ περήφανο κορμί του.

Μπροστά του ὀρθός, φαινόσουν σὰ νὰ παράδγαίνες μ' αὐτὸ στὸ βεργολιγερό τοῦ κορμιού, στὸ λεθέντικο τὸ σείσμα. Τ' ἀγεράκι σιγανέμιζε τὸ κυπαρίσσι, τὸ κορμί σου, και τὴν καστανή τὴν τούφα τὴν ἀνυπότακτη τῶν ὠραίων σου μαλλιών. Κ' εἴταν τὰ σγουρὰ μαλλιά σου ποὺ στεφανώνουν τὸ ψηλὸ και κατάσπρο μέτωπό του, ποὺ κλείνει μέσα του λαμπερόχρωμες ἀνατολὲς ὀνείρων και γέννησες εὐγενικές ὠραίων στοχασμῶν, εἴταν σὰν πυκνὴ περιπλοκάδα πάνου στὸ φιλιτισένιο πύργο τοῦ παραμυθιοῦ ποὺ κλείνει μέσα του ζηλότυπα τὰ δράματα τὰ πιδόπλανά.

Σὲ κοίταζα, ἀγαπημένε. Καὶ τοῦ Μαγιοῦ ἡ αὐγινὴ ἀξένοιαστη χαρὰ κι ὁ δειλινίσιος βαθὺς στοχασμός, συχνοπερνούσαν τώρα μὲς τὰ γλυκά σου μάτια.

Κ' ἔσκυδες κάπου κάπου, και τὰ λευκά σου χέρια, ἴδιες πεταλούδες, τρυγοῦσαν τὰ λουλούδια.

Κι ὦ, τὸ σκύψιμο ἐκείνο τοῦ νέου σου κορμιού, τ' ἀδήγητο σ' ὁμορφιά, μὲ τὴν ἀπλὴ και σοβαρὴ και βαθύτατη ἀρμονία ποὺ ἔψαλναν οἱ καλοσυρμένες του γραμμές.

Και πόθησα γιὰ μιὰ στιγμή νὰ κάμω ἀθάνατη τὴν ὁμορφιά σου και τὴ νιότη σου.

Κ' ἡ θλίψη ἦρθε ξαφνικά, και τράβηξε μιὰ μαχαιριά, τσουχτερὴ μαχαιριά στὴν καρδιά μου.

Ἀπὸ πάνου σου τὸ κυπαρίσσι ἔγερνε μαλακὰ τὴν εὐκολολύγιστη κορφή του, και σὺ σκυμμένος τρυγοῦσες τὰ λουλούδια.

Γιατί σκυμμένος ;

Ἀγαπημένε μου ! Ἄν μπορούσες νὰ τὸ ξεπεράσῃς και νὰ τὸ κοιτάξῃς ἀπὸ ψηλὰ ἐσύ !

Σὲ κοίταζα, σὲ κοίταζα βαθειὰ και περπατούσαμε πλάϊ πλάϊ, κι ὅλα τοῦ κήπου τρυγήσαμε τὰ λουλούδια. Πολλὲς φορές ἀπαντήθηκαν τὰ χέρια μας μὲς τὸ κλαδί γυρεύοντας τὸ ἴδιο τριαντάφυλλο νὰ κόψουν, και πολλὲς φορές τρυπήθηκαν τὰ δάχτυλά μας ἀπὸ τ' ἀγκάθι τὸ ἴδιο.

Και πλέξαμε τὸ Μαγιατικὸ στεφάνι μαζί κι απ' ὅλα τὰ λουλούδια ποὺ μᾶς ἔδινεν ὁ κήπος. Κ' εἴταν ὅλα τὰ χρώματα σμιγμένα στὸ στεφάνι κι ὅλες εἴταν οἱ μυρουδιές.

Κ' εἴταν ουλούδια κατάσπρα σὰν τὴν παρθενιά μας και ροδινὰ και μενεξελιά κι ὀλόχρυσά σὰν τὰ ὀ-

νειρά μας, κι ἄλικά αἵματωμένα σὰν τοὺς πρωτόγνωρους πόθους μας εἴταν.

Κ' ὕστερα περάσαμε τὸ στεφάνι ἀπὸ τὰ χέρια και κρατηθήκαμε μὲ τ' ἀνθοφόρα χέρια ἀπὸ τὴ μέση.

Μάτσα φωτερὰ οἱ ἀχτίνες τοῦ ἡλιοῦ οἱ στερνές, σποῦσαν κ' ἔλυναν στα κλώνια τῶν δεντρῶν και στῶν ἀνθῶν τὰ φύλλα.

Κι ὅλα τὰ λουλούδια γύρω μας γινῆκαν θυμιατήρια. Κ' εἴταν πράσινα κι ἀργυρὰ και χρυσὰ και κόκκινα θυμιατήρια ποὺ ἔστελναν ψηλὰ κι ὀλόγυρα τὴ μοσκοβολημένη ἀνάσα τους λιθανωτῶ.

Και γιόρταζεν ὁλος ὁ κήπος χωρὶς φωνή.

Κ' εἴταν ἡ χαρὰ βαθειὰ κι ἀμίλητη σὰ δέηση, και φάνταζε ἡ Χαρὰ σὲ φῶς και χρῶμα, σὰ μάρτσα θριαμβικὴ.

Πῶς μᾶς λήγωνε ἡ μοσκοβολιά τοῦ περβολιοῦ ποὺ ἀποκοιμοῦνταν τώρα στὸ σουρούπωμα. Κι ἀπὸ τὰ κάγκελα φαίνονταν πέρα τὰ χωράφια. Καὶ βγήκαμε ἀπὸ τὴν πόρτα τὴν καγκελωτὴ κι ὤξω σταθήκαμε κάτω ἀπὸ μιὰ μηλιά πῶγερνε φορτωμένη.

Γύρω μας ψυχὴ. Ὡς μακριὰ μονάχα ἔφευγαν σκυφτὰ τὰ σπαρμένα χωράφια και σβύνονταν συλλογισμένα κάτω ἀπὸ τὸ βραδινὸ οὐρανό, κάτω ἀπὸ τὸν Ἀποσπερίτη ποὺ γλυκολαμπύριζε, ἴδιο καντήλι ὀλόχρυσό μὲς τὴ μεγάλη ἐκκλησιά.

Μιὰ ἡσυχία θαμπὴ και θλιμμένη ὀλόγυρα. Μονάχα τὰ μῆλα χρυσοκοκκίνιζαν απάνου ἀπ' τὸ κεφάλι μας στὸ σταχτερό τὸ σὺθαμπο.

Κοντά σου. Καὶ δὲν ἔδλεπα τὰ μάτια σου γιατί καθίσμενος τώρα χαμηλά, τὰ βλέφαρά σου κρατούσες χαμηλωμένα κοιτάζοντας ἐπίμονα τὸ δροσερό στεφάνι ποὺ κρέμονταν στα χέρια μου, στα κατάσπρα μου χέρια.

Κρατοῦσες χαμηλωμένα τὰ μάτια, μὰ ἐγὼ μάντευα στα σκοτεινά τους βάθια νὰ γοργοδιαδαινούνε λεπιδόφλογες συλλογές. Τὰ χαμήλωνες γιὰ νὰ μὴν τίς ἰδῶ, μὰ ἐγὼ τίς μάντευα γιατί ἐνοιωθα απάνου μου τὴ δυνατὴ τους φλόγα.

Κοντά σου. Καὶ δὲν ἄκουα τὴν ἀνάσα σου. Μόνο τὰ χεῖλη σου ἔδλεπα χλωμά νὰ σιγοτρέμουν σὰν τὰ φυλλαράκια τῶν ρόδων ποὺ κρατοῦσα.

Κι ὅλη τῆς ὥρας ἡ θλίψη μὲ τύλιξε ἀνάλαφρα και μὲ συνεπῆρε. Κ' εἴμουν σὰν ἓνα πούπουλο μὲς τὴ μεγάλη ἀπλωσιὰ τῶ χωραφίων, κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανὸ τὸν ἀπέραντο. Σὰν ἓνας στεναγμὸς φλογέρας βραδινῆς στὸ ἄπειρο μέσα.

Κ' ἔγινε ἓνα μὲ τὸ θαμπόφωτο τοῦ χωραφιοῦ, ποὺ ἔφευγε και σέρνανταν συλλεγισμένο, και ξεψυχούσε στὸ μακρὸς ἐκεῖ κάτω, στα πόδια τοῦ Ἀποσπερίτη, μὲ τὴ γλύκα τοῦ πιθυμητοῦ χαμοῦ...

Πόσα μοῦ θυμίζει τὸ μαρμαμένο ἐτοῦτο τὸ Μαγιατικὸ στεφάνι.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ